

DEMANDES EN CONFLICTE

El consum de recursos escassos implica competència per a la seva obtenció. Les regles de repartiment depenen de determinats criteris i de drets objectius. Les regles de proporcionalitat i igualitàries són les més comunes.

CALEN CRITERIS QUE DISTRIBUEIXIN EQUITATIVAMENT ELS RECURSOS.

QUOTES DE PESCA

Cada any, la Comissió Europea fixa les captures totals admissibles. La distribució d'aquestes captures es fa seguint el principi d'estabilitat relativa proporcional a la pesca històrica de cada país.

REGADIUS

Des de temps antics, l'aigua es distribueix seguint un sistema proporcional a l'extensió regada i dependent del tipus de cultiu.

BANCARROTA

En una situació de fallida d'una empresa, els creditors litiguen per cobrar la quantitat que se'ls deu. La llei els atorga un ordre de preferència, i s'aplica el principi de proporcionalitat als creditors amb la mateixa preferència.

QUÈ SIGNIFICA QUE UNA DISTRIBUCIÓ ÉS JUSTA? HI HA 4 ASPECTES CLAU:

COMPENSACIÓ

Les desigualtats no justificades suggereixen que s'hauria de compensar alguns agents.

RECOMPENSA

Quan diferents agents contribueixen de maneres diferents a la consecució d'un benefici comú, aquest benefici s'hauria de repartir tenint en compte la contribució de cadascú.

DRETS ADQUIRITS

Determinats agents poden tenir drets adquirits (objectius o subjectius) que els donen prioritats sobre altres agents.

EFICIÈNCIA

Els recursos haurien d'anar a qui millor els pot fer servir.

UN MODEL SIMPLE I OBJECTIU

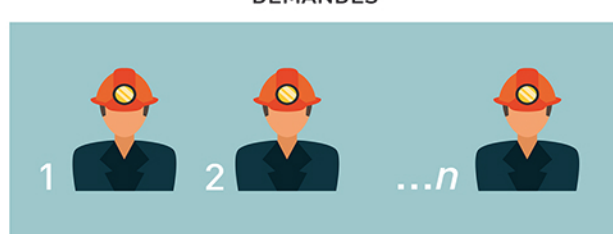
Repartir una quantitat Q entre n persones que tenen demandes eventualment diferents.

QUANTITAT

REPARTIMENT

DEMANDES

Cal:

1. Quantificar les demandes.
2. Determinar els principis d'equitat per proposar una solució.

ALGUNS PRINCIPIS

DE CONSISTÈNCIA BILATERAL

Redistribuir entre dues persones la quantitat conjunta rebuda per elles no hauria de fer canviar el repartiment original.

D'ORDINALITAT

Si una persona té més drets que una altra, allò que rep ha de ser també més gran (o almenys no més petit).

DE TRACTE IGUAL ENTRE IGUALS

Dos iguals (amb els mateixos drets) han de rebre el mateix.

DE MONOTONIA DE RECURSOS

Si s'incrementa la quantitat que s'ha de repartir, cap persona pot rebre menys que abans.

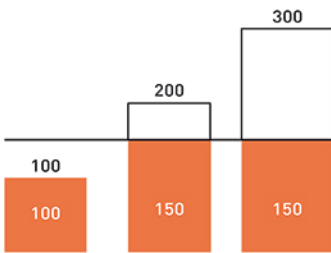
Hi ha moltes regles que compleixen uns principis mínims d'equitat, com ara la distribució proporcional.

ALGUNES SOLUCIONS: EXEMPLES

Si repartim $Q = 400$ entre tres persones que demanen 100, 200 i 300 (respectivament):

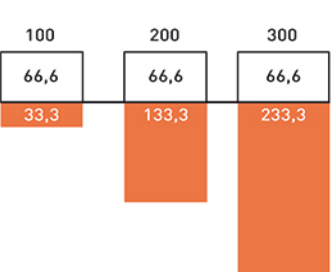
REGLA IGUALITÀRIA EN GUANYES

Tothom rep el mateix sense superar el que es reclama.

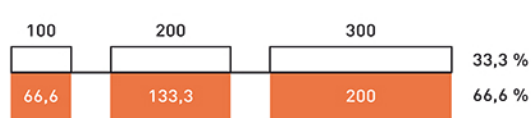
REGLA IGUALITÀRIA EN PÈRDUES

Tothom perd el mateix (com a màxim, el que es reclama).

REGLA PROPORCIONAL

Tothom rep la mateixa fracció del que es reclama. En aquest cas, guanys i pèrdues relatives es distribueixen igualitàriament.

UN EXEMPLE MISTERIÓS: LA REGLA DEL TALMUD

El Talmud, compendi de sentències legals i religioses de la comunitat jueva, proposa regles de distribució basades en la divisió a parts iguals. Dos iguals han de rebre el mateix, però dos desiguals no tenen per què rebre diferent.

«Un home mor i deixa tres vídues que reclamen 100, 200 i 300, respectivament.» En el Talmud es proposen diferents solucions:

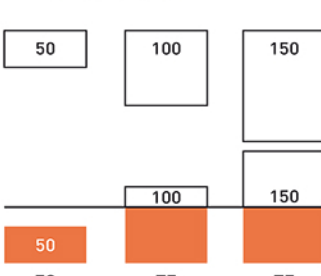
	SI L'HOME DEIXA:			I SI DEIXA:	
	100	200	300	350	400
VÍDUA 1 DEMANDA 100	33,3	50	50	50	50
VÍDUA 2 DEMANDA 200	33,3	75	100	100	125
VÍDUA 3 DEMANDA 300	33,3	75	150	200	225

Aquesta regla va ser reinterpretada el 1985 per M. Maschler i R. Aumann (Premi Nobel d'Economia el 2005).

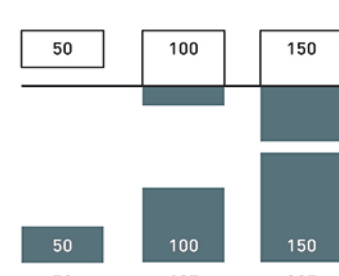
COM S'APLICA LA REGLA

Dividim les demandes en dues meitats. S'aplica la distribució igualitària en guanys per a la primera meitat, i la distribució igualitària en pèrdues per a la segona (si queda per repartir).

Si repartim $Q = 200$

Si repartim $Q = 400$

La justícia distributiva ha estat subjecte d'estudi des de molt antic. La font del conflicte rau en la comparació del que rep cada individu amb el que reben els altres.

«Altrament sorgiran renyines i reclamacions, cosa que passa quan els qui són iguals posseeixen o reben parts desiguals, o quan els qui són desiguals posseeixen o reben parts iguals.»

(Aristòtil (s. IV aC),
Ètica nicomaquea, llibre V)